

Izvirna jezikovna različica te strani [pl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

poljščina

Swipe to change

Vročanje listin: uradni prenos pravnih listin

Poljska

1 Kaj pomeni pravni termin „vročanje pisanj“ v praksi? Zakaj so potrebna posebna pravila o „vročanju pisanj“?

„Vročanje pisanj“ pomeni določenim osebam v skladu z zakonom zagotoviti dostop do pisanj, ki so jim namenjena.

Od pravilne vročitve pisanj je odvisna skladnost z ustavnim načelom preglednosti sojenja, zagotovitev procesnih pravic strank in njihova možnost zavarovanja teh pravic, veljavnost postopka, pravilen izračun rokov in posledično veljavnost sodb.

Določbe o vročitvi pisanj so kogentne in se jih morajo stranke držati. Take določbe so določene v členih 131–147 zakonika o civilnem postopku (v nadaljnjem besedilu: zakonik) in naslednjih izvedbenih aktih:

uredbi ministra za pravosodje z dne 23. februarja 2007 – poslovnik rednih sodišč (v nadaljnjem besedilu: poslovnik);

uredbi ministra za pravosodje z dne 12. oktobra 2010 o podrobnem postopku in načinu vročanja sodnih pisanj v civilnih postopkih (v nadaljnjem besedilu: uredba).

Vročanje izvensodnih pisanj je urejeno v zakonu o poštini storitvah z dne 23. novembra 2012 in izvedbenih aktih, izdanih na njegovi podlagi, vključno z uredbo ministra za upravo in digitalizacijo z dne 29. aprila 2013 o pogojih, ki veljajo za zadevne izvajalce storitev glede izvajanja univerzalnih storitev (v nadaljnjem besedilu: poštna uredba).

2 Katera pisanja je treba uradno vročiti?

Sodna pisanja (pisanja, ki jih sodišče pošlje strankam in drugim udeležencem v sodnih postopkih) se vročijo uradno. Taka pisanja so:

izvodi predlogov s prilogami,

obvestila,

vabila,

obvestila o pravicah in obveznostih,

izvodi sodb z obrazložitvijo.

3 Kdo je pristojen za vročitev pisanj?

Na Poljskem se pisanja vročajo uradno, kar pomeni, da se skoraj vsa pisanja vročajo po uradni dolžnosti. Med postopkom pisanja vroča sodišče. Organi vročanja so izvajalec poštini storitev, sodni izvršitelji in sodni urad za vročanje. Pisanja praviloma vroča izvajalec poštini storitev. Pri izbiri načina vročanja sodnih pisanj se upoštevajo stroški in učinkovitost vročanja. Pisanje se lahko vroči po sodnem uradu za vročanje, sodnih uradnikih, sodni policiji ali sodnih izvršiteljih (člen 68 poslovnika), če je tak način vročanja v določenem primeru učinkovitejši. V postopku izvršbe se pisanja vročajo po sodnih izvršiteljih. Minister za pravosodje lahko ustanovi sodni urad za vročanje ter opredeli njegovo organizacijsko strukturo in podroben postopek vročanja pisanj.

V členu 132 zakonika je določeno, da so odvetniki in pravni svetovalci izvzeti iz načela uradnega vročanja pisanj in lahko pisanja drug drugemu vročajo neposredno s povratnico, na kateri je naveden datum vročitve. Dokazilo, da je bil izvod vloge vročen nasprotni stranki, ali dokazilo, da je bil poslan s priporočeno pošto, se priloži vlogi, ki se vložijo pri sodišču. Vloge, ki nimajo priloženega dokazila o vročitvi ali dokazila o pošiljanju s priporočeno pošto, se vrnejo. Pisanja se lahko naslovníku, ki izkaže svojo istovetnost in potrdi prejem, vročijo tudi neposredno v sodnem tajništvu.

V členu 70 poslovnika je določeno, da lahko predsednik sodišča odredi, naj se sodna pisanja neposredno vročajo lokalnim organom in odvetnikom ter naj se neposredno sprejmejo pisanja, ki jih lokalni organi predložijo sodišču. Če je bil pripravljani dokument predložen tako pozno, da njegovega izvoda ni bilo mogoče vročiti hkrati z vabilom na narok, se tako pisanje lahko vroči na naroku.

V členu 71 poslovnika in členu 135 zakonika je določeno, da če je naslovnik kot svoj naslov za pošiljanje navedel zgolj številko poštnega predala, ga je mogoče o prejemu sodnega pisanja obvestiti tudi prek takega poštnega predala.

4 Poizvedbe o naslovu**4.1 Ali v skladu z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah zaproseni organ v tej državi članici poskuša na lastno pobudo ugotoviti naslov naslovníka pisanj, ki jih je treba vročiti, če naslovnik ne prebiva več na naslovu, ki je znan organu prosilcu?**

Zaproseni organ lahko naslov ugotovi z uporabo ustreznih registrov, če meni, da je to primerno. Registri, ki obstajajo na Poljskem, so navedeni v točki 4.2.

4.2 Ali imajo tuji pravosodni organi in/ali stranke v sodnih postopkih v tej državi članici dostop do registrov ali storitev, ki omogočajo ugotovitev trenutnega naslova osebe? Če da, do katerih registrov ali storitev in po katerem postopku? Ali je treba plačati takso in če da, koliko?

Zadevne informacije je mogoče pridobiti iz skupnega elektronskega sistema registra prebivalstva (PESEL) na zahtevo sodišča, ki obravnava zadevo, ali na zahtevo osebe, ki ima pravni interes (pisanja, ki potrjujejo pravni interes, zajemajo predloge, dopise sodnega izvršitelja in dogovore).

Stranka ali oseba, ki ima pravni interes, mora zahtevek vložiti na obrazcu, ki je na voljo na: <http://www.mswia.gov.pl/portal/pl/381/32/>.

Taksa znaša 31 PLN. Vsakemu zahtevku mora biti priloženo dokazilo o plačilu takse.

Taksa se plača na naslednji račun:

Ministrstvo za notranje zadeve in upravo

Ul. Batorego 5

00-951 Varšava

Številka računa: NBP O/O Warszawa Nr 67 1010 0031 3122 3100 0000

Če je bil imenovan pooblaščenec, je treba zahtevku priložiti pooblastilo.

Zahtevek se vložijo na naslednji naslov:

Wydział Udostępniania Informacji

Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA

Ul. Pawińskiego 17/21

Na Poljskem so naslovi družb (registriranih osebnih družb, poklicnih združenj, komanditnih družb, družb z omejeno odgovornostjo in delniških družb, zadrug, podjetij v državni lasti, organov za raziskave in razvoj, tujih družb in njihovih podružnic ter družb za vzajemno zavarovanje) dostopni v spletnem registru, ki ga vodi nacionalni sodni register. Dostop do registra je prost (vsakdo ima dostop do podatkov, shranjenih v njem).

Informacije na spletu so dostopne na:

<http://bip.ms.gov.pl/rejstry-i-ewidencje/okrajowy-rejestr-sadowy/elektroniczny-dostep-do-krajowego-rejestru-sadowego/>.

Iskalnik: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>.

Podatki o fizičnih osebah, ki opravljajo poslovno dejavnost, so shranjeni v osrednjem registru in evidenci podatkov o poslovnih dejavnostih (CEIGD), ki je odprt za javnost.

Iskalnik osrednjega registra in evidence podatkov o poslovnih dejavnostih: <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>.

4.3 Kako organi v tej državi članici obravnavajo zaprosila, poslana na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah, ki so namenjena ugotovitvi trenutnega naslova osebe?

Sodišča preverijo, ali je posamezno zaprosilo sprejemljivo. Glede tega ne obstaja enotna praksa. Načini ugotavljanja naslova so opisani v točki 4.2.

5 Kako se pisanja običajno vročijo v praksi? Ali obstajajo alternativni načini vročanja, ki se lahko uporabijo (razen nadomestne vročitve iz točke 7)?

V praksi se sodna pisanja običajno pošiljajo s priporočeno pošto s povratnico (glej točko 3).

V členu 133 zakonika je določeno, da če je naslovnik fizična oseba, se ji pisanje vroči osebno, tj. se izroči taki osebi ali, če ta nima poslovne sposobnosti, njenemu zakonitemu zastopniku. Pisanja, namenjena pravnim osebam in organizacijam, ki niso samostojne pravne osebe, se vročijo organu, pooblaščenemu, da jih zastopa pred sodiščem, ali izročijo zaposlenemu, ki ga je za sprejem pisanj pooblastil vodja zadevne enote. Če je imenovan zakoniti zastopnik ali če je bila oseba pooblaščen za sprejem sodnih pisanj, se pisanje vroči taki osebi.

V členu 135 zakonika je določeno, da se lahko pisanje na zahtevo stranke dostavi v poštni predal, ki ga stranka navede.

V členu 137 zakonika je določeno, da se lahko pisanje vojaku, ki služi obvezni vojaški rok, ter uradniku policije ali zaporne službe vroči po njegovem neposrednem nadrejenem. Pisanje se zapornikom vroči po vodstvenih organih ustrezne institucije.

Nadomestna vročitev in domneva vročitve sta opisani v točki 7.

6 Ali je v civilnih postopkih dovoljeno elektronsko vročanje pisanj (tj. vročanje sodnih ali izvensodnih pisanj s sredstvi elektronske telekomunikacije, kot so elektronska pošta, varna spletna aplikacija, telefaks, SMS itd.)? Če da, za katere vrste postopkov je predviden tak način vročanja? Ali obstajajo omejitve v zvezi z razpoložljivostjo/dostopnostjo takega načina vročanja pisanj glede na to, kdo je naslovnik (pravni strokovnjak, pravna oseba, družba ali drug poslovni subjekt itd.)?

V členu 1311 zakonika je določeno, da se pri elektronskem plačilnem nalogu pisanja v zvezi s postopkom tožniku vročijo prek sistema IKT, ki podpira tak postopek (elektronska vročitve). Pisanje se tožencu vroči, če je vlogo vložil elektronsko.

Če se pisanje vroči elektronsko, se šteje, da je bilo vročeno na datum, zabeležen v elektronski povratnici. Če taka povratnica ne obstaja, se šteje, da je bilo pisanje vročeno 14 dni po tem, ko je bilo vneseno v sistem IKT.

Pisanje, ki ga je treba vročiti, se ne pošlje po elektronski pošti – tja se pošlje le obvestilo, da je bilo v sistem IKT naloženo sporočilo.

7 Nadomestna vročitve

7.1 Ali pravo te države članice dopušča druge načine vročanja, če pisanj ni mogoče vročiti naslovníku (npr. obvestilo na domači naslov, urad sodnega izvršitelja, po pošti ali na oglasni deski)?

Če naslovníka ni doma, lahko vročevalec sodno pisanje izroči odraslemu članu gospodinjstva, če taka oseba ni dosegljiva, pa pisanje izroči združenju stanovalcev, oskrbniku ali vodji skupnosti, če take osebe niso nasprotne stranke v zadevi in če so privolile v izročitev pisanja naslovníku (člen 138 zakonika). Če pisanja ni mogoče vročiti na zgoraj opisani način, se pisanje pusti na poštnem uradu ali v lokalni mestni hiši. Obvestilo o tem se pusti na naslovníkovih vratih ali v njegovem hišnem predalčniku (člen 139 zakonika).

Če pisanja ni mogoče vročiti pravnim osebam, organizacijam ali fizičnim osebam, ki se morajo prijaviti v register, ker sprememba naslova ni bila zabeležena, se pisanje pusti v spisu, pri čemer se šteje, da je bilo učinkovito vročeno, razen če je nov naslov sodišču znan (člen 139 zakonika).

Pisanje je mogoče osebno vročiti tudi zastopniku za vročitve, ki ga sodišče imenuje za odločbo na podlagi vloge zadevne osebe. Primer tega je vloga, ki od stranke zahteva varovanje pravic in ki jo je treba vročiti stranki, katere prebivališče ni znano. Zastopnika je mogoče imenovati tudi organizaciji, če nima predstavnškega organa ali če prebivališče članov takega organa ni znano (člen 143 zakonika).

Če prebivališče stranke ni znano, pisanje pa od stranke ne zahteva varovanja njenih pravic, se lahko pisanje vroči z objavo v sodni stavbi (člen 145 zakonika).

Če stranka in njen zastopnik ne prijavita spremembe naslova, se sodno pisanje pusti v spisu, pri čemer se šteje, da je bilo učinkovito vročeno, razen če je nov naslov sodišču znan (člen 136 zakonika).

7.2 Kdaj se pri uporabi drugih načinov šteje, da so pisanja vročena?

V členu 139 zakonika je določeno, da mora obvestilo o tem, da je bilo pisanje oddano na poštnem uradu ali v lokalni mestni hiši, vsebovati navedbo, da je mogoče pisanje prevzeti v sedmih dneh. Če naslovnik v navedenem roku pisanja ne prevzame, mu vročevalec ponovno poskuša vročiti pisanje. Če je tudi ta poskus neuspešen, vročevalec ponovno pusti obvestilo, da je bilo pisanje oddano na poštnem uradu ali v lokalni mestni hiši in da ima naslovnik ponovno na voljo sedem dni za prevzem pisanja. V sodni praksi se šteje, da je pisanje vročeno zadnji dan navedenega roka (glej točko 7.3).

V primeru nadomestne vročitve (glej prvi pododstavek točke 7.1) se šteje, da je bilo sodno pisanje vročeno, ko je izročeno odraslemu članu gospodinjstva ali, če taka oseba ni dosegljiva, združenju stanovalcev, oskrbniku ali vodji skupnosti.

7.3 Če je drug način vročanja oddaja pisanja na določeno mesto (npr. na pošto), kako je naslovnik obveščen o taki oddaji?

Obvestilo se pusti na naslovníkovih vratih ali v njegovem hišnem predalčniku. Vzorec obvestila je določen v uredbi. V njej je med drugim določeno, da če sodno pisanje, poslano s priporočeno pošto, ni prevzeto, čeprav je bil naslovnik dvakrat obveščen, se pisanje vrne sodišču, ki ga je poslalo. V takem primeru se šteje, da je bilo pisanje vročeno zadnji dan, ko bi ga naslovnik še lahko prevzel. Vročitev pisanja lahko sproži tek procesnih rokov.

V členu 6 uredbe je določeno, da obvestilo o tem, da je pisanje oddano, pripravi poštni urad izvajalca ali vročevalec, ki navede poštni urad izvajalca ali mestno hišo, v kateri je mogoče pisanje prevzeti v sedmih dneh, pri čemer ta rok začne teči naslednji dan po oddaji obvestila. Obvestilo se pusti v naslovníkovem hišnem predalčniku.

Vročevalec po tem, ko je naslovníku pustil obvestilo, v katerem ga obvešča, da lahko pisanje prevzame na poštnem uradu izvajalca ali v lokalni mestni hiši, stori naslednje:

(1) na obrazcu povratnice zabeleži, da pisanje ni bilo vročeno, na strani z naslovom pa označi „obvestilo dano“ in se podpiše;

(2) takoj odda pisanje na poštnem uradu izvajalca ali v lokalni mestni hiši.

Oseba, ki sprejme pisanje, na poštnem uradu izvajalca ali v mestni hiši s podpisom potrdi prejem pisanja, na katerem je z žigom odtisnjen datum.

Pisanje ostane na poštnem uradu izvajalca ali v mestni hiši naslednjih sedem dni, ta rok pa začne teči naslednji dan po oddaji obvestila.

7.4 Kakšne so posledice, če naslovnik zavrne sprejem pisanj? Ali se šteje, da je vročitev pisanj opravljena, če je bil sprejem zavrnjen nezakonito?

Če naslovnik zavrne sprejem pisanja, se šteje, da je bilo pisanje vročeno.

V takem primeru vročevalec sam zabeleži datum vročitve in razlog, zakaj povratnica ni podpisana (člen 139 zakonika).

8 Vročanje pisanj iz tujine z uporabo poštних storitev (člen 14 uredbe o vročanju)

8.1 Če izvajalec poštних storitev vroči pisanje, poslano iz tujine, naslovniku v tej državi članici v primeru, ko je potrebna vročilnica (člen 14 uredbe o vročanju), ali mora pisanje vročiti naslovniku osebno ali sme v skladu z nacionalnimi pravili o dostavljanju poštних pošiljk pisanje vročiti drugi osebi na istem naslovu?

V takem primeru izvajalci poštних storitev običajno vročijo pisanje kot običajno pošiljko in ne kot sodno pisanje.

V členu 37 zakona o poštних storitvah je določeno, da je mogoče poštno pošiljko izročiti tudi naslednjim osebam, s čimer se šteje, da je bila učinkovito vročena, razen če je poštna pošiljka poslana poštno ležeče:

1. naslovniku:

(a) v njegov hišni predalčnik, razen če je poslana s priporočeno pošto;

(b) na poštнем uradu, če naslovnik ni bil dosegljiv na naslovu, navedenem na poštni pošiljki, poštнем nakazilu ali v sporazumu o opravljanju poštних storitev, ko je bila poštna pošiljka dostavljena, ali če je ni mogoče pustiti v hišnem predalčniku;

(c) na kraju, za katerega se dogovorita naslovnik in izvajalec poštних storitev;

2. zakonitemu zastopniku naslovnika ali pooblaščenцу s splošnim pooblastilom ali pooblastilom za sprejem pisanj:

(a) na naslovu, navedenem na poštni pošiljki, poštнем nakazilu ali v sporazumu o opravljanju poštних storitev;

(b) na poštнем uradu;

3. odrasli osebi, ki biva z naslovnikom, če naslovnik na poštнем uradu ni dal navodil o dostavi priporočenih pošiljk ali poštних nakazil:

(a) na naslovu, navedenem na poštni pošiljki, poštнем nakazilu ali v sporazumu o opravljanju poštних storitev;

(b) na poštнем uradu, potem ko zadevna oseba predloži pisno izjavo, da živi z naslovnikom;

4. osebi, ki je pooblaščena za sprejem poštних pošiljk v pisarni javnega organa, če je pošiljka naslovljena na zadevni javni organ;

5. osebi, ki je pooblaščena za sprejem poštних pošiljk pri pravni osebi ali organizacijski enoti, ki ni samostojna pravna oseba, če je poštna pošiljka naslovljena na:

(a) zadevno pravno osebo ali organizacijsko enoto, ki ni samostojna pravna oseba;

(b) fizično osebo, ki ni članica uprave ali zaposlena pri zadevni pravni osebi ali organizacijski enoti, ki ni samostojna pravna oseba, in ki je tam dosegljiva;

6. vodji organizacijske enote ali fizični osebi, ki jo ta vodi pooblasti, če je poštna pošiljka naslovljena na fizično osebo v enoti, kjer je izredno težko ali nemogoče izročiti poštno pošiljko naslovniku zaradi značilnosti take enote ali ker je to splošno sprejet običaj.

V členu 30 in naslednjih uredbe o poštних storitvah je določeno, da mora zadevni izvajalec storitev storitve opravljati tako, da pošiljatelj omogoči pridobitev dokumenta, ki potrjuje prejem priporočene pošiljke, le na pisno zahtevo pošiljatelja.

Zadevni izvajalec storitev na vseh svojih poštних uradih sprejema pisne zahteve naslovnikov, naj poštne pošiljke v roku, ki je naveden v poslovniku, pošilja na naslov, naveden v taki zahtevi.

Zadevni izvajalec storitev od naslovnikov sprejema pisna navodila glede prepovedi izročanja priporočenih pošiljk odraslim osebam, ki živijo z naslovnikom.

8.2 Kako se v skladu s pravili o dostavljanju poštних pošiljk v tej državi članici vročijo pisanja iz tujine na podlagi člena 14 Uredbe št. 1393/2007, če pošiljke zaradi odsotnosti ni mogoče vročiti na naslovu za dostavo niti naslovniku niti kateri koli drugi osebi, pooblaščeni za prevzem poštних pošiljk (če je to v skladu z nacionalnimi pravili o dostavljanju poštних pošiljk mogoče – glej zgoraj)?

Če naslovnik ali druge osebe, ki so pooblaščene za sprejem priporočene pošiljke, v času dostave niso dosegljive, zadevni izvajalec storitev v naslovnikovem hišnem predalčniku pusti obvestilo o poskusu vročitve priporočene pošiljke ter informacije o roku za prevzem pošiljke in naslovu poštnega urada, v katerem bo pošiljka oddana. Navedeno obvestilo se izda v papirni obliki.

8.3 Ali obstaja določen rok za dvig pošiljk na pošti, preden se pošljejo nazaj kot nedostavljene? Če da, kako je naslovnik obveščen, da ga na pošti čaka pošiljka?

Zadevni izvajalec storitev naslovniku pošiljko preda na poštнем uradu v 14 dneh (v nadaljnjem besedilu: rok za prevzem). Po izteku tega roka se poštna pošiljka lahko shrani, če naslovnik v ta namen predloži pisno zahtevo.

Rok za prevzem prične teči dan po tem, ko je bilo oddano obvestilo o dostavi.

Poštne pošiljke, ki niso prevzete v roku, se vrnejo pošiljateljju.

9 Ali obstaja pisno dokazilo o vročitvi pisanja?

Povratnica, ki je običajno obrazec, poslan s pošiljko, je dokazilo o vročitvi in datumu vročitve. V členu 142 zakonika je določeno, da oseba, ki prejme pisanje, prejem in datum prejema potrdi s svojim podpisom. Če navedena oseba tega ne more ali noče storiti, vročevalec navede datum vročitve in razlog, zakaj se prejemnik ni podpisal sam. Vročevalec na povratnici navede, kako je bilo pisanje vročeno, na pisanju, ki ga vroča, navede datum vročitve in se podpiše.

Potrdilo o vročitvi sodnega pisanja je uradni dokument, ki potrjuje vročitev in datum vročitve. Oseba, ki trdi, da je bilo pisanje vročeno na drug datum, mora to dokazati.

10 Kaj se zgodi, če gre kaj narobe in naslovnik ne prejme pisanja ali vročitev ni opravljena v skladu s predpisi (npr. pisanje se vroči tretji osebi)? Ali je lahko vročitev pisanja kljub temu veljavna (je na primer mogoče odpraviti kršitve predpisov) ali je treba pisanje ponovno vročiti?

Če vročevalec krši določbe o vročanju, vročitev ni veljavna.

Če pisanje ni vročeno pravemu naslovniku, se šteje, da je bilo veljavno vročeno, ko ga naslovnik dejansko prejme.

Kljub temu pa lahko stranka, ki ni mogla ukrepati, ker je bilo pisanje vročeno napačni osebi, v treh mesecih zahteva vrnitev v prejšnje stanje (člena 401 in 407 zakonika).

11 Ali moram za vročitev pisanja plačati in če da, koliko?

Ne neposredno. Na Poljskem za vročitev ni treba plačati takse, razen če se je na zahtevo uporabil poseben način vročitve (člen 11(2)(b) Uredbe št. 1393/2007).

Zadnja posodobitev: 13/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.